

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia Kościoła powszechnego - współczesność

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Teologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Teologiczny Poziom studiów studia jednolite magisterskie Forma studiów studia niestacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 12TEON.58K.10378.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Paweł Zając	
Prowadzący zajęcia	Paweł Zając, Michał Kieling	
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 10, Egzamin; w tym zajęcia zdalne: - Wykład synchroniczny: 10 - Ćwiczenia: 6, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie wiedzy o głównych etapach rozwoju Kościoła katolickiego w czasie i przestrzeni od końca XVIII w. do czasów najnowszych;
C2	rozwinięcie umiejętności usytuowania najważniejszych wydarzeń z dziejów Kościoła oraz umiejscowienie jego najważniejszych przedstawicieli na tle głównych wydarzeń historii powszechnej;
C3	zapoznanie w stopniu rozszerzonym z wiedzą na temat miejsca Kościoła na tle głębokich przemian gospodarczych i polityczno-społecznych;
C4	poznanie przyczyn i skutków konfliktów wyznaniowych w świecie chrześcijańskim oraz znaczenia wewnętrznej odnowy Kościoła katolickiego (sobór watykański I i watykański II);
C5	uwrażliwienie na wpływ nowego obrazu świata i myśli filozoficznej na tradycyjne formy życia kościelnego i teologii;
C6	wyrobienie umiejętności krytycznej oceny i interpretacji źródeł historycznych związanych z historią Kościoła;
C7	rozwinięcie umiejętności komunikacji i pracy zespołowej nad źródłem historycznym dotyczącym dziejów Kościoła, z uwzględnieniem jego wymiaru faktograficznego oraz teologicznego.

Wymagania wstępne

Potwierdzona ogólna wiedza i umiejętności z zakresu historii powszechnej w okresie nowożytnym, bezpośrednio poprzedzającym okres będący przedmiotem zajęć. Potwierdzona ogólna wiedza związana z podstawowymi wydarzeniami historii politycznej od końca XVIII w. do drugiej połowy XX w., jako podstawowe tło dla historii Kościoła.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna najważniejsze wydarzenia historii Kościoła w XIX i XX w.;	TEO_K5_W01, TEO_K5_W12, TEO_K5_W14, TEO_K5_W18	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W2	opisuje wpływ głównych nurtów ideowych XIX i XX w. na zmiany myślenia i mentalności narodów europejskich;	TEO_K5_W12, TEO_K5_W14, TEO_K5_W16, TEO_K5_W18	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W3	tłumaczy okoliczności ewangelizacji regionów pozaeuropejskich od końca XVIII do okresu dekolonizacji;	TEO_K5_W14, TEO_K5_W18	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W4	zna podstawowe fakty związane z historią papieżstwa oraz historią Kościoła w ważniejszych państwach, ze szczególnym uwzględnieniem ziem polskich pod zaborami oraz Polski po 1918 r.;	TEO_K5_W18	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W5	posiada wiedzę o przejawach odnowy życia chrześcijańskiego;	TEO_K5_W12, TEO_K5_W14	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
Umiejętności - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U1	ocenia znaczenie najważniejszych postaci z dziejów Kościoła w okresie późnej nowożytności i współczesnym;	TEO_K5_U08	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
U2	ukazuje wpływ nowych prądów myślowych oraz ruchów rewolucyjnych i totalitaryzmów na kryzys chrześcijańskiej tożsamości europejskiej;	TEO_K5_U02, TEO_K5_U04, TEO_K5_U09, TEO_K5_U10	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
U3	potrafi korzystać z podstawowych źródeł historycznych i literatury przedmiotu;	TEO_K5_U01, TEO_K5_U04	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi brać aktywny udział w dyskusjach związanych z interpretacją źródeł historycznych;	TEO_K5_K02, TEO_K5_K03, TEO_K5_K07, TEO_K5_K08, TEO_K5_K09	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
K2	potrafi formułować opinie i oceny, odpowiednio umotywowane argumentami zaczerpniętymi z osiągnięć historiografii oraz analizowanych źródeł;	TEO_K5_K03, TEO_K5_K09	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Relacje państwo-Kościół od kongresu wiedeńskiego do końca XX w. Sekularyzacja i postępujący rozdział Kościoła od państwa.	W1, W2, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia, Wykład synchroniczny
2.	Spory i nowe nurty filozoficzno-teologiczne okresu późnej nowożytności i współczesnego (Syllabus Piusa IX, sobór watykański I i jego recepcja, kryzys modernistyczny, ekumenizm, sobór watykański II).	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia, Wykład synchroniczny
3.	Misje katolickie. Kościół wobec niewolnictwa i dekolonizacji.	W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
4.	Kościół wobec totalitaryzmów XX w. Męczennicy chrześcijańscy XIX i XX w.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
5.	Papiestwo w XIX i XX w.	W1, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
6.	Kościół na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej pod zaborami, Kościół w Polsce po 1918 r.	W1, W2, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
7.	Ludowa pobożność katolicka w XIX i XX w.	W2, W5, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
8.	Kryzysy życia kościelnego w XIX i XX w. Ruchy odnowy Kościoła. Święci.	W1, W2, W5, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa, Metoda warsztatowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Udział w zajęciach oraz wykazanie się wiedzą obejmującą zagadnienia będące treścią wykładów lub z nią związane, wskazane przez wykładowcę.
Ćwiczenia	Udział w zajęciach oraz wykazanie się aktywnością oraz wiedzą obejmującą zagadnienia będące treścią ćwiczeń.

Literatura

Obowiązkowa

1. B. Kumor, Historia Kościoła, t. 7-8, Lublin 2001.
2. Historia Kościoła, reg. L.J. Rogier i in., t. 4-5, Warszawa 1986-1985.
3. M. Banaszak, Historia Kościoła katolickiego, t. 3-4, Warszawa 1989-1992.
4. History of the Church, red. H. Jedin, t. 7-10, New York 1980.
5. Histoire du christianisme des origines à nos jours, red. J.M. Mayeur, t. 10-14, Paris 1994-2001.
6. Z. Zieliński, Papieństwo i papieże dwóch ostatnich wieków, Warszawa 1999.
7. W.H. Carroll, Historia chrześcijaństwa, t. 5-6, Bielany Wrocławskie 2011-2014.
8. K. Schatz, Sobory Powszechne : punkty zwrotne w historii Kościoła, Kraków 2001.

Dodatkowa

1. Dokumenty Soborów Powszechnych, t. 4, red. A. Baron, H. Pietras, Kraków 2007.
2. Historia Kościoła w Polsce, red. Bolesław Kumor, Zdzisław Obertyński, t. 2, cz.1-2, Poznań-Warszawa 1974-1979.
3. A. Dudek, R. Gryz, Komuniści i Kościół w Polsce (1945-1989) , Kraków 2003.
4. J. Żaryn, Kościół w PRL, Warszawa 2004.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	10
Ćwiczenia	6
Czytanie wskazanej literatury	24
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	20
Przygotowanie do egzaminu	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
TEO_K5_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do intelektualnego oraz religijno-duchowego formowania się przez całe życie, będącego podstawą odpowiedzialnego pełnienia zgodnych z kierunkiem i specjalnością ról zawodowych
TEO_K5_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozwiązywania problemów badawczych uczestnicząc w pracy zespołu, korzystając z opinii ekspertów
TEO_K5_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podjęcia własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, kultury oraz dziedzictwa chrześcijańskiego
TEO_K5_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystania osiągnięć badawczych różnych ośrodków i szkół teologicznych w podejmowaniu działań, myśląc i działając w sposób przedsiębiorczy oraz przewidywania wielokierunkowych skutków społecznych i ekologicznych swojej działalności
TEO_K5_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestniczenia w życiu kulturalnym oraz do inspirowania działań na rzecz interesu publicznego
TEO_K5_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem wiedzy teologicznej
TEO_K5_U02	Absolwent/ka potrafi przeprowadzać badania w zakresie teologii, obejmujące zwłaszcza analizę tekstów filozoficznych, biblijnych i teologicznych oraz syntezę różnych idei i poglądów, poprawnie dobierać metody i konstruować narzędzia badawcze, opracowywać i prezentować wyniki badań, stanowiące oryginalne rozwiązania złożonych problemów
TEO_K5_U04	Absolwent/ka potrafi prawidłowo interpretować podstawowe źródła teologiczne, także teksty obcojęzyczne
TEO_K5_U08	Absolwent/ka potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych poglądów teologicznych i światopoglądowych, wytworów kultury w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno - kulturowym
TEO_K5_U09	Absolwent/ka potrafi argumentować i kompetentnie prowadzić dyskusję światopoglądową dotyczącą zagadnień teologicznych i życia Kościoła, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, poprawnie formułować wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania
TEO_K5_U10	Absolwent/ka potrafi samodzielnie prowadzić dialog światopoglądowy, ekumeniczny i międzyreligijny
TEO_K5_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu specyfikę przedmiotową i metodologiczną teologii, w szczególności w zakresie nauk biblijnych i teologii systematycznej, historii Kościoła, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej
TEO_K5_W12	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu powiązania teologii z innymi dziedzinami nauki, zwłaszcza z naukami humanistycznymi, społecznymi i prawnymi, pozwalające na integrowanie z właściwych ich perspektyw
TEO_K5_W14	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym
TEO_K5_W16	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu kompleksową naturę języka oraz kwestie historycznej zmienności jego znaczeń i ich konsekwencje dla teologii oraz elementarne procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłócenia
TEO_K5_W18	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu relacje między strukturami i instytucjami społecznymi oraz procesy zmian zachodzących w kręgu kultur będących pod wpływem chrześcijaństwa, zwłaszcza w odniesieniu do roli chrześcijaństwa w kształtowaniu kultury Europy